

شيعر

په نجه گانج
مه ره كه ب
ده فؤ نه وه

هه ندرين شيخ راغب

ناوی کتیب: په نجه کانم مه ره که ب ده خونه وه
نوسه ر: هه ندرین شیخ راغب
بابه ت: شیعر
دیزاین: جه وه هر فه تاح
چاپخانه ی: کارؤ
تیراژ: ۵۰۰
سالی چاپ: ۲۰۲۴
نرخ: ۳۰۰۰ هه زار دینار
ژماره سپاردنی ( ) سالی ۲۰۲۴ ی کتیبخانه گشتیه کانی وه رگرتوه.

بۆ گیانی (رهیحانه کهنانی و وانباری کورپی) و مندالانی قوتابخانهی
کهمی رۆژهه لاتی کوردستان له کۆیه پیشکەش بییت...

پيشه کي:

نوسيني پيشه کي بو ديواني شيعري ههستييارو پر سوژه، وشه ي ناسک و پر واتاي ده ويٽ، بويه من ههزم ده کرد بو ئهم ديوانه سموړه يهک، ئاسکيک، کوټريک، کهرويشکيک پيشه کي نوسيا به يه، ئاخر چي ده بوو ئاسکيک بيتوانيا به شيعر بخوټيټه وه و به که له شاخه کاني خو ي چنډ وشه يهک بنوسيت، چي ده بوو سموړه يهک، کوټريک چنډ گمه يه کت بو بنوسيت و پټ بل ي فلان ديټره شيعره ت ناسک نيه بر و وشه ي جواتر به کار بهينه؟؟. ئاخر مروټ له وه دل ره قتره له سو ز ي ناسکي وشه کان تي بگات و خو شه ويستي بهوټيټه وه. مروټ جوانيه کاني ژينگه و سروشت و ئهم هه ساره يه ي تيک داوه، تنه ها مروټ دل ده شکيټ، قه د بينيوتانه ئاسکيک دلي که سيک بشکيټ؟ بويه مروټ دل شکين و په يمان شکينه. هه ر له بهر ئه وه شيعر نه غمه ي روچ و سرودي نه مري خو شه ويستي وه له تافگه ي ئاوي سروشته وه ديټه ده ر، ماناي وايه سروشت و شيعر پيکه وه ن و له يه کتر جيا نابنه وه دل شکين و په يمان شکين نين، ئه مهش وا ده کات روو له ئاسکيک، کهويک، سموړه يهک بکه م و پييان بليم زه حمه ت نه يټ ده توان يهک دوو ديټرم بو بنوسن؟؟.

به نده ماوه يه کي زوره دوورم له شيعرو ويژه، راسته وهک خوټنه ر دانه بر اوم، به لام وهک نوسين به ره همي تازم نيه. ئهم ديوانه شيعره يش هيچيان شيعري تازه نين و به ره همي سالاني زوون، نه مويست تنه ها له ناو روپه ري نوسينه کاني من بميننه وه، گوتم پيشکه شيان ده که م به خوټنه ري کوردو کتيټيخانه ي کوردي، به هيواي ئه وه م ديار به که م جيگاي ره زامه ندي يټ.

نه ی مردن هینده دل مه خوره رسته وه

هه موو ئیواره یه ک وه قتی پشکو تنی شه و
 وه قتی گه رانه وه ی دوا هه مین چوله که
 تو ده بیته غولیا ی فلوتیکی هیور
 ده ست به بریوه یه کی غه ریب ده گری
 ده ته ویته وه ک به فر شه و به هیمنی بفرکی
 شه وان بیده نگ به فر ده که ویته سهر پشته گه لاکانی دره فت
 تا به یانی سهرما ده کاته باوه شه و گه لاکه لاکه بارین ده فویته وه...
 توش هیمن به سهر رومدا ده نیشته وه
 نامه یه کت به ده سته وه یه تازه پرۆی کردوه و
 وشه کانی بونی پشکو تنی غه ریبیان لی دی
 مشتیک فویته پییه بو سورکردنی به یانیانی گه نجیه تیم

ئيوارانى ناو ته مه نيشم رسته يه كى نه نوسراوه...

تو نو كه ي مو بايليكى له ناكاو بووى

گه لايه كت كر دبووه مه سپج و له سهرت نوسيبوو: تو...

به لام تو!!

نوسينه وه ي ته مه نيكي پر سه يرو سه مه ره ي به رده م

مردن بووى، تو له كو تايدا مردن بووى...

وه فتى گول ده گرييت تو به فويى منه وه مه ستى،

وه فتى مردن به سه ر رو يكي به هيژه وه ده مرى

تو نايه لى ژيانم زه رده نه نه يه ك له و كاريزه وه ر بگر يته وه

تاريكى نه و چاوه ي پى روناك بكاته وه

كه له چاوه روانى سيويك، هه ل نايه ته وه..

ليزه چاو بينينى له ناو هه وز يكدل لى وون بووه

له نه زه له وه ژيان هه ده ليى ليزه تابوت يكي ره قه وه هيپى تر

ليزه باران نيه به وشكى ده بارى

نه وه وه رز نيه ره ق هه لاتوه

نه وه منم. تو ي. وشه ي شيعره كانى نه و نيشتمانه يه وشكن له بارين

نه وه زستان نيه دلى پر بووه وه به فرى گر ده گرى

نه وه ئيمه ين وه ك به فر گهرم سپى هه لده پين

وہ کو فلوتیکی سپی، سۆزمان گر دہ گری و منیش ہیواش
 دست له مردن دہ دہم... دہ مہ ویٹ ہستی پی بکہم و بزنام
 ناولہ پی پی لی نوسراوہ

دہ مہ ویٹ شیعریک وہ کو ہہ نار کہ کہ و توتہ وہ تہ مہ نہ وہ
 کہ ہہر دہ نکیکی ہہرفیکی شیرین بیت
 لہ سہر سنگی لوسی سیویک بنوسم...

تاوہ کو ساردترین لاپہرہی ئلیکترونی ناو ئم ولاتہش
 چاوی پر بی لہ فرمیسک

تاوہ کو مردن پیتر نہ مانینیت

عقل پیتر لینگہ و قوچ ژیان نہ نویتہ وہ...

گہ لی شہوان، گوی لہ ہہ نسکی بی دہنگی

کۆمپیوتہرہ کہم دہ گرو پیم دہ لی: ئیرہ ہہریمیکی بیکہ سہ و

ہندی و ہفت و ہرز بہ ہاری لہ بار دہ پی

پایز دوانہی دہ بیت

مردن زور ئازایانہ گۆرانی نوی دہ لی

ئہ و پیم دہ لی دہ ترسیم وہ کو ئیوہ منیش بہ بونی پایز بمرم..

کۆمپیوتہرہ کہم دہ کہ مہ باوہش و گۆرانی توانہ وہی نوی بؤ دہ لی

ناهيلم قزى هيچ دوگمه يه كى ئالوز بى
 بهرنامه ي هيچ ئاوازيكى بشيويى
 ليوي وشك بيته وه و ته نيا بفه ويى
 ئارام ده گرم به ديار رستيى هه نسكه وه
 گويم ته په ته پى هاتنى مردنيى ده بيستى
 كفن و دفنى فه يالىكم پى ده كا
 چاوم وهك ماسيه كى بى ئاو راده كشى
 په نجه گانم مهره كه ب ده خونه وه و
 لا په ره كان به نوزه نوز هه مديسان به جليكى سپيه وه ده فه ون...
 په نجه ره دلى قويم بو ده كاته وه و گويم لييه:
 فلوتيكى بالشكاو ناله ي ئاسمانى كرتوه
 پيڊه چيىت گوپى له لوره لورى مردن بوو بيىت
 پيڊه چيىت ئاوى بينيىت ده گريى
 پيڊه چيىت ديكتاتوريك تازه زيناي له تهك هه رف كرديىت
 هه رفيك فه ون له چاوه كانيه وه پرپوه له سه ره تاتكه ي
 گه رانه وه.....

تُو لہ کُو تایدا مردن بوی
 نہ تھیشت ئہ ستیرہ پیئکھنی
 مانگ سہ ما بکات
 ئیوارہ بہ پیاسہ یہ کی نوئوہ ئاوا بیٹ
 وہک باران، تاریک تر ئیوارہ تیپہ پری
 دہریا بہ مردن دہوہ ستی
 تُو نہ تھیشت شہ پؤل بزہ یہک لہ ناو سیمای دہریا
 بقاتہ رستہ یہک تنوکی بارانہ وہ
 باران بہوشکی دہبارتہ مہمکی دہریا
 لہم نیشتمانی وشک ہہ لاتوہ دہ شاعیرہ کان
 کورپہ یہ کی بی دایکن بہ دیار دہریا وہ دہگرین..

لیڑہ قاقا بہ پیوہ دہمریت
 ژیان بہ نویتزی نیوہرؤ دہیفہ نہ مہزادہ وہ
 تُو لہ کُو تایدا مردن بوی
 نہ تھیشت ماچیک بہہ نشم بہ سپیدہ
 نہ تھیشت ئاویک لہو روبارہ بقومہ وہ
 پیئش مالی مہحبوبہ یہ کی پر دہکرد لہ سیو

ئه مزانی به ده رکه وتتی تۆ، ئه ستیڤه ش ئاوا ده بیئت
 به تاریکی تۆ، فۆر رهنگی سور هه لده گه ری و
 روناکی فۆی قوت ده دات
 تۆ له کۆتایدا مردن بوی
 ئیره فاکي ئیمپراتوریای مردنه
 هیچ نیشتمانیک هینده ی ئیره
 هه ست به بۆنی مردن ناکا..
 لیڤه به بهر چاوی مانگه شه وه وه
 سیو ده فنه ژیر پۆستاله وه
 به نوکی فه نه ره کانه وه سه ری لیمۆ ده پرن
 که سه نیه هینده ی ئیمه به هاتنی مردن بزانیئت
 هه موو وه رزیک، جاریک مردن ده تره کی

چاویکم له ده م کانیه کی ئه وسه ری لادییه کی به حورمه ت
 کویر بوو..

ئه وه ی ماوه ته وه چاویکم ه مردن ده بینییئت و
 وشه به وشه شیعیر ده چنی
 ئای ئه م چاوه جوانانه بۆچی هینده پیس بوون

خو مردن سہرہ تا نہیتوانی چاوی کہس رہش کات
 ئیستا نیشتمان سپی یہو ئیمہ نایبینین
 چاومان رہنگی مردنی گرتہ
 بہدہرچونی رومی پہپولہیہکی می دہکریٹہوہ. کہ دوئی نہریت
 سوتاندبووی....

نیشتمان وہک مردن دہبینین...
 نیشتمان ئہی تورہترین وشہی ناو دہمی کوپہرہکانی ئہم ولاتہ
 نیشتمان ئہی پہرتوکی پر حکایہتی فنکانی ناو دہریاکان
 نیشتمان ئہی پیئاسہی ہہموو غہریبیہکانی من..

تو لہکوٹایدا مردن بو
 کہ تو ہاتی کوتر ئاوارہ بوو
 ژیان بی تام بوو
 مروف ہز دہکات ئیرہ بکاتہ ئاو دہست خانہ
 کہ تو ہاتی

ئیرہ بوہ دوزہنی ہہلوہرینی وشہکان
 ئہوانہی ریگرہون لہ مردنی دل و خو لہمیشی عہشق
 ئہی مردن ہیئدہ دل مہنہرہ رستہوہ

کہ تۆ ہاتی
 پہنچہ بہ سہر فلو تہ وہ مرد
 سیو بہ سہر گہ بینہ وہ مرد
 پرتہ قال فوی سوتاند
 لیو ماچی تہ لاقدا
 من، منی ئاوارہ کرد
 کانی وشکی کردو نویتترین دہنگوباسی ئہ وہ یہ
 پیشوازی لہ باران ناکات، چونکہ باران بہ دہ موپاویکی لوپہ وہ
 نازانیت مالی کانی لہ کوئیہ.
 کوشتن دہمی کانی دووریوہ نہیہ پشت پاکیزہ قسہ بکات
 مومی بہ ہار داگیرسینتی
 باران ئاشت کاتہ وہ

کہ تۆ ہاتی
 موسیقا ہہ تیو بو، وہ کو قزی با شیوا
 با نہیتوانی ئاوازی درہفتیک بو گوئی
 کوتریک بگوازیتہ وہو گر لہ دہرون بہردات.

ده لاین مردن لیږه نانی ئیواره یه
 پیش نه وه ی فوټ بینوی
 نه وه له خوار دنت بوټه وه..

مردن به م نیشتمانه دل ته راتین ده کات
 هه مومان گویمان له ده نگی هاتنیه تی
 ده بینین پوون هه موو شتییک ده مریت
 من نه مده زانی که ئاو بمریت
 لیږه بینیم..

نه مده زانی مانگ بمریت
 لیږه بینیم..

نه مده زانی عه شق بمریت
 لیږه ناشتیان..

نه مده زانی خوږ بتوری

لیږه تهرمه که شم بینی..

نه مده زانی هینده مردن نه ستوره

ئی له نه ستوری مردن

که شافیش بهرگه ی هاتنی ناگریت

ده رياش ناتوانيت ري لي بگريت
خودايه چ نيشتمانيكي تر
بار به بار مردني بو ده گويزنه وه!

هه ندي بار وه قتيك دل ده يه ويت
وچانيك له به رده م سپبه ري ئاوازيكدا بدات
مردن ديت و به ريشي سپبه وه
به رده بيته موسيقاو
به سهر شوسته يه كي هه لوه ريوي خيانه تكار
ريشي سپي موسيقا ده گري.....
مردن ديت و سپيده له ژوريكي ته نكي
ناو هه ناويكي ره شه وه ديل ده كات
هه ترشي ئاواز ده بات
باريكي تر ناتوانين بوني سه ما بكه ينه وه
ليوي جواني بگرين
گوي گرتن له ژيان
تاوانيكه نه جه له به ده ستي نه نقه دست پيئده كات
مردن هكا يه تي كوشتني زورترين

گه لای لایه:

نه وانه ی رقیان له وه ده بویه بونی مردن بکن

وه ره نه ی ژیان

مردن نایه لیت گورانی بلیین

وه ره نه ی مردن

که من نازانم ژیان چیه و دهره قه تی هاتنی توش ناگرم

که من نازانم بونی ژیان بو هینده غه ریه.. له بونی توش مهست بوم

که من نازانم به قته وه ری له کو ییه و نه ینی توش سه مهره یه

وه ره نه ی مردن چونکه لی ره ژیان

نه بونی هه یه.. نه تام.. نه جوانی

ژیان حکایه تی پشله یه که

له زبلدان ده ژیت

که توهاتی مردن له کو تایدا سیوی به هه شتیکی

تال بو..

بو نه وه ی بزاینین مرؤف لی ره چهنده بی روه

نه م سیوه دهرمانی هه موو نه م نه گبه تیانه یه

که نه ده بوو که سمان تامی بکه یین..

تۆ له کۆتایدا مردن بووی
 هه له بوو ناومان وه کو ئهستیره
 خسته ناو سه به تهی شاعیریکی شهیداوه
 شاعیریکی هه یه لیڤه
 نان و ئاوی جریوهی چۆله کهی سهر گو یسه بانه کانه
 جلوبه رگی له شه ونمه و
 خوار دهنه وهی تیشکی سپیده یه
 مالی له غونچه یه و
 ده لیڤن ئه م شاعیره نه وهی ئاگره و
 هه زاران سال ده بیته به کۆچه ری با پیره
 گه وره ی هاتۆته ئه م ولاته
 ده گیڤ نه وه به یانیه ک
 بینویانه ئه م شاعیره به رگیکی سپی له به ربوه و
 چه پکی وشه ی کردۆته فه نه بر
 ویستویه تی بو دوا هه مین جار مردن بکوژیته
 وه لی ژیان ئه ویشی فیڤری حکایه ته کانی مردن کرد
 به ته وه سه وه مردن ئه ویشی خسته ناو گیژاوی
 ژیا نی ئه و رۆج له به رانه ی پیا نیان ده گو تریته مرو فو و

هه ميشه نوٲٲرٲن چه ک ده دؤزنه وه بؤ کوشتن...

ئهی شاعٲر

ئهی گه مژه ترٲن ئه سٲٲره

ئٲره نٲشتمانی روناکی نٲه

ئٲره گوٲی مردنه نه وه کو گوٲی زه وی

ئهی شاعٲر توٲ چرای ئه م هه ساره یه نٲت

توٲ گه مژه یت چونکه له کوٲی مردن هه بوو

ژٲانٲش هه یه

شٲعٲرٲش نه ده ژٲٲت و نه ده مرٲٲت

شٲعٲر ته نها شٲٲکه له ده ره وه ی ژٲان و مردن دابه...

ده گٲٲر نه وه

ئهو وه فتانه ی مردن له نه وه له ده سٲٲی

بافهه دارگایٲی ده کرٲٲت

چونکه چؤ له که یه ک به ته نٲشٲٲه وه نه وه توه

گوٲٲٲک له سٲٲداره ده درٲٲت چونکه ٲٲکه نٲه وه

کوٲٲٲک ده فرٲٲته زٲندانه وه

چونکه وٲسٲٲه ته ده سٲٲی ئاو بگرٲٲت

تا ژيان له وه تينووتر نه ييت
 که مردن هات
 مروف ده بيته بچ به هاترين که ره سه ی مامه له
 بچ به هاترين سوژیک که ده ييت هرچی زووه
 له پيري بکين
 نه ی مردن نه و سيعره چيه له ناو تالی قزه کانی تووه
 له تودا که هينده رقت له پشکوتنه
 ده ييت ژيان چ تاوانیکی کرد ييت
 وه قتيک ده يه وييت بپشکويت به سهر جوانيدا
 «وه قتيک هه موو شت هه يه
 به ني ئاده م که م»

خودايه نه يني دروست بوني نه م حکايه ته لای تو
 بو سهره تاي کام ئيمپراتوريا ده گه رپته وه
 تينگاهه م لای منيش بو قولایي کام گريی روعم ده چيته وه..
 خودايه نه ده بو مردن تامی ژيانی بکردبايه و
 ئيمه هينده سهراسيمه نه بو وينايه...!
 نه ده بو سنوری ژيان له به رده م

مالی مردنہ وہ دہستی پی نہ کردبا...
 لیڑہ ہہ میثہ بیروباوہریک ہہن
 مردن دہ کہ نہ موقہ دہ ستیرین پھیامی سہر ئہم ئہ ستیرہ پہ
 لیڑہ بیروباوہریک ہہن
 دہیانہ ویٹ کورتان بھنہ سہر عہقل...
 مروّف و ہک پھو کویر کہن و سہر پھو پیشی پیبگرن...
 جوانی لہ کولانہی سہ گہوہ دیل بکہن...
 عہ شقی و نہرہم و نیانی بکہنہ سہراب..
 نوکتہ لہ سہر مروّف بکہن
 شارہ و شار ہہموو ئینسانہ تیگ ئہ تک بکہن
 لیڑہ لہم کیشوہری ئاگرہ
 بیروباوہریک ہہن
 دہستیان ہہ بیٹ ئاگر لہ سہر سفرہ ئہ خنہ بہر دہم مندال
 پیباو دہ کہنہ بہ زنگاوہری پارہ و کوشتنی بہ ناموستیرین ہہ نار
 مردن دیٹ و پاومان پر دہکات لہ دنیا
 دنیا دیٹ و بہ کورتی ئہ وہی لہ دواہی جیدہ مینیٹ مردنہ،
 ئہی مردن تو چ تہ لیس میکی قولی
 ئہی مردن تو چ ئاوازیکی نہ مری

چ پارپه موسیقایه کی بی ده نگی، دییت و ئه مانته یته کوشته وه
 بی ئه وه ی چاومان له م نه وه هه لیبیته وه
 مردن چ حکایه تیکی نه براره ی
 چ دوژمنیکی هه تاهه تای بی ژیانیت...

خانویه کی به پرشنگ درپوشراو
 به سپیڊه سوارغ دراو
 که مالی که رویشک و سموره یه کی باوک ئه نفاله
 پریه تی له کوشتنی به رائه ت
 لیژه به رائه ت عه یامیکه گوزه شت...
 که سیش نیه هه ته نه ا وهک وه فایه ک چله یه کیشی بو بگیڤی،
 وه ی له م نیشتمانه جوانی کوژه
 بوچی هیڤده درۆزنانه یه و پره له ته میکی رهش داگه راو
 وه ی له مردن که تو دییت
 کو تایی ده ست پیڊه کات
 کو تایی ده که ویته سه ما
 کو تایی شین شین ده بیته وه به قاقا
 کو تایی ده ستمان ده گریت و نازانین له کو تایدرا

دہمانبات بوکوی؟
 بو کوی ئہی مردن
 وەرہ لیڑہ دابہزہ ھہلہ مہکہ
 ھہلہ مہکہ ئیڑہ نیشتمانی ئاوارہ بوی جوانیہ
 کہ ھاتن دہستوپہنبہیان کہلہ پیچہ کردو
 گوللہ بارانیان کرد
 دہلین تہرمہکہی لہسہر بیریکی وشک بووی
 ئاواپیہکہی ئہوبہری شہونمہو بہہار فری دراوہو
 بارانیش ھہر لہوی وکو ریڑیک بہ فرمیسک
 گلکویہکی بو کردوہ
 جوانی بہدہست جاھیلانہوہ
 لہوہ زیاتر چاوہروانی ناوی
 لہکوٹایدا پیش ھہلوہرینی پیکہنین
 تو مردن بوی
 بیرتہ زستان بہ جلیکی دراوہوہ رقت دہبوہوہ
 ھاوین بہ چاکہ تیکی ئہستورہوہ دہسوتا
 ھہتا بہہاریش بہ زہردی کوٹایی دہہاتو
 پازیش بہسہوزی دہفنکا

بیرته مردن برا گه وره بوو
 چونکه هه میشه دهسه لات و تهفته کان
 ده چنه وه ژیر بالی ئه و
 عه یامیکه عه قل بالی مردن ده پیشکنی
 وه لی ئه و فرینی هه ر به رزتره
 ئای له پشتی شکاوی ئه م وشه وشکانه ی
 روبر له وان بی ئاو تر بوو
 ئاو له ناو زه وی به خوین ئاودر اودا له کوتر تینوتر بوو...
 ئای که چه نده به سوویه ئه و حکایه ته ی
 که ده یه ویٚت کورتان بقاته سه ر پشتی ئه م نیشتمانه
 لیٚره که سانی هه ن
 ده یانه ویٚت کورتان بنه نه سه ر نه یاله وه
 نه یالی مرؤف کورتان بکه ن
 ده یانه ویٚت بیرکردنه وه بار بکه ن
 ئافر چ شتیک له وه ئافات تر هه یه
 به نسبه ت جوانیه وه، که نه یال کورتانیکی به سه ره وه بیٚت
 ده بیٚت که ی زه مه ن کوٚتایی ده سه لات ی مردن به بیٚت
 ئه وانه ی ژیان هه میشه لایان ئاوده ست فانه یه کی پیسه

تُو لہ کو تایدا مردن بوی
 لیو یکت لہ سیدارہ دا
 چونکہ لہ پرسہی دارگو یژیک وتبوی
 ئیرہ نیشتمانی بہر وہ ماقول نیہ
 بونی پؤلہوانی جوانی لی بیّت...
 کورتان دہ فہیتہ سہر گو یژہ وہ
 کانی دہ کہیتہ تہویلہ
 ئاخ لہ بہ ہالہ تی ہر فہکانی ناو دہمی تُو
 ئہی مردن
 ئہی باوکی راستہ قینہی بہ سو تماک بوو
 ئہی ہہ تککہری ہیران و دہشت و شنہ با
 ئہی سہر بری ناو جوگانہی جوانی
 تُو دییہ وہ
 ئہوین زہردہ فہنہ دہ یگریت
 چونکہ ہندی بار تُو
 وہ کو بہ ہار سہوزی
 پیڈہ پیّت ژیان نوکتہ یہک بیّت بہدہست تُو وہ
 چونکہ تُو لہ وہ نازتری کو تایت بیر بییٹہ وہ۔

چوارده گه لا شيعر

۲۰۰۵

(۱)

هيشتا له ئولفه تي سوري
 گوله بهر ورژه تينه گه يشتوين
 ئه و

کاتیک قاييل هاييلي کوشت
 برباريدا هه رده م به دواي روناکيه وه ييت.

(۲)

دلم نايه

گه لایهک بوهریتم و
 پیستی رووتی فرمیسیکی پی دابوشم
 سه یرم دی
 مروّف گه لیک
 بو ساتیک قاقا سه دارن گه لا دهوهریتن.
 (۳)

باران
 تامی تال بونی ده گیرایه وه
 ده یگوت
 که چوومه ناو قورگی کانی وچوبار
 ده میان دارنه نست و
 سه یری پاندنی فهرته لیان نه کرد له هه ور.
 (۴)

له نیوان دوو بهردی ره قدا
 ژیانیکی نه رم وهک دلّی پیاو هه یه
 پیاو نه بیّت ژیان ده وه سستیّت
 سو پاس نه ی بهرد
 هه میشه وهک پیاو نه مریت

(۵)

کاتیکی که په نجه کان ده نه ون
 قه له م ئیشکگره
 کاتیکی قه له م ده نه ویت
 په نجه کان روو له یه کتر ناکهن و
 به یه که وه ناهه ون

(۶)

چاویله که ی ماموستایه کی پیرم دوزیه وه
 هینده قورس بوو به معریفه
 توانام نه بوو هه لیگرم
 چهنه فوش بوو
 بونی ئه و ته پ وتوزه ی به سهر چاویله که که وه بوو.

(۷)

به یانیدا
 هه سته مناله کانت
 ناچنه قوتا بانه

چاوەرپێ روژانەکەى فۆيانن

عەرەبانەکەت بەتورەییەو

بۆلەى دى

بۆ ئهوهنده درەنگ فەبەرت بۆوه.

(۸)

کە ووشەکانت

بونە زمانى مارو

ژەهريان فستە ئىبنانەى

کەسايەتى من

چاوم دانست

تا بەهيواشى روحم دەردەچى.

(۹)

سەريان بریوين

بەلام هەناسەمان لە ئازادى جيانايىتتەو

دواين پەرژىنى دویتى پەرست دەبەزىت و

دواهەمىن بەنگ

فۆبەدەستەوهدانى تارىكى يە .

(۱۰)

شه قامي کمان نيه..

به سه رپشتي تفه نگه وه پياسه نه کات

ئيواره يه ک نيه

له سه ر شوسته ي هر شه قامي کدا سه دان

په روبالي نيگا تي که له به فه زان نه کرين.

(۱۱)

وو لاتي کي ته زي له دل ره قي ده بينم

به ديار زه مه ني کي بو گهن بو وه وه دان پشتوين

روژمي يري فه ونه بي سوراخ بو وه گانم

هه سته گانم ده گوشي

ئهمه وي بگه ري مه وه بو عه ده م

به لام له وه ئه ترسم

ئه وانيش بوني که لاکي

ئو زه مه نه سه رنوشي کردبن و

به به رتيله وه بمني رنه ژووره وه.

(۱۲)

کہ سنگم
 پر دہجی لہ غم
 تک... تک
 ہناسم لہ نیو قورگمدا
 ئے تویتہ وہ.

(۱۳)

کہ سیٹیمان
 لہ وہ صلیکی بہ تال دہچی
 کو مپانیاکان بہ گویرہی مافیایہ تیان
 بہ ئایدولؤژیاو مہزہ بہ مروقتورہکان
 پریان ئے کہ نہ وہو
 موری میٹرومان لی ئے دہن.

(۱۴)

چاومان
 وہ کو ئے شکہ وتیکی قول
 چوتہ وہ ناو ئیسقانی روفسارمان
 چونکہ ماندوو بوین
 بہ دواوی بینینی بہ قتہ وہری.

خۆر له سنگته وه هه لیدی

۲۰۱۶

بزه کانت عه رشى عه شقى ده هه ژيی
 خۆر له سنگته وه هه لیدی
 ئهم روفساره ت مانگ ده شاریتته وه
 نیگا کانت بالی چۆله کهش دیل ده که ن
 نه ک هه ر دل....
 چاوه کانت هیئنده ی ده ریا قولن..
 چاوه کانت هیئنده ی پشکو گه شن..
 چاوه کانت هیئنده ی کوردستان جوانن..

چاوہ کانت ... ئای ئای چاوہ کانت...
چاوہ کانت نۆتہ ی ئاوازیکی گیتارن...

فۆر له سنگتہ وہ هه لیدی
پیکه نین فۆی هه ز ده کات بیتتہ سهر ئه م لیوه
پیکه نین له سهر لیوه کانت زه رده نه نه ده یگریت
باله کانی ده کریته وه..

بزه ی لیوت په نه کانی نوسین ده کاته وه
فرین فیبری چۆله که ده کات
سنگت پرپه تی له جریوه جریو...
سنگت پرپه تی له تیشک..
سنگت پرپه تی له پاکیزه یی..

ده ستت له ژیر چه ناگه ی ژنیک نیه
ده ستت له ژیر رونساری مانگ داناوه
ده ستت له ژیر روناکی داناوه
ده ستت لامه به با مانگ ئاول نه بیئت..

ئەم جوانیه بیدەنگی دەشکییت

وشه فییری گۆرانی دەکات

شیرەر گەرەم دەبیّت وهک نیگای پاوی تۆ

ئەمی جوانی

سەر لەمالی ئەم شازنە مەبەرە.. چونکە ئەوهەندەمی من بیناسم ژيانی زۆر

خۆش دەویّت...

ئەوهەندەمی من شارەزای بۆم پیکەنینی زۆر بەدلە..

ئەوهەندەمی من بیناسم دنیای گەلیک لا جوانە..

ئەمی جوانی بیوهفا مەبە

چونکە ئەوهەندەمی من ئەم شازنە بناسم

زۆر بەزی لەجوانییە..

ئەمی جوانی شانازی بکە دۆستی وات هەیه.

ئەمی جوانی

تەماشای بکە خۆر لەسنگی کۆتیریکهوه هەلدی

خۆر لە رۆژەهەلاتهوه هەلنایە..

خۆر لەسنگی کۆتیریکهوه هەلدی...

فوړ له سنگته وه هه لډيټ
 ئيوار انيش به نيو تاله قزه کاني توډا
 ئاوا ده بې..
 ليوه کانت به يانيان له گه ل
 گوله بافه کاني بافپه ي مه وشه که مان
 ده پشکويڼ..
 بززه کانت به ياني باش
 له ژيان ده که ن..
 ژيانک گهر بهيلن ده مانه ويټ
 پر بيټ له فوشه ويستی..
 به لام ئه وان ده يانه ويټ
 گولله بنين به سنگته وه
 فوړ له نيوان هه ناسه کانتدا بکوژن..
 ئه دى (پيره ميږد) نه يفه رمووه:
 قه لعاني گولله سنگى کچان بوو له هه لمه تا..

كارۇخ ھەرگىز ئاوا بە حوزنەوہ نەبىنراوہ

بۇ مەرگى مامى كۆچكردوم (شېخ ئىسماعىل شېخ سەمەد) سەرئەپى.

۲۰۰۲/۱۷

مامى شىرىن: بۇ ئەوہى جوانىھەكانت بەسەر ھەموان دا پەرش
 بىكەتەوہ.. ھەمىشە ژىانت دەبەخشىھە ھەموان، تۆ پىاوپكى بەژن
 بلدى ناو مېژووۋى، رۇحت فەرشى جوانى بوو بۇ پېشوازى
 ھەموان. بەداخەوہ ئەم ژىانە بۆتۆ رەق بوو، رەقتەر لە شىشى
 زىندانى پەر فىراق. لېرە غەدر دەمانجوى، ھەر بۆيە مامەگىان
 سەفەرت خۇش! ھەروا منىش بۇ يادەوہرى ئەم كۆچە بە سوپىت
 چەند وشەيەكى خەم، گەرم وەك پشكۆ لە جەرگى شىعەرپكى
 غەربىبىم دەكەمەوہو دەيكەمە چەپك و لەسەر گۆرتى دادەنىم، بەو
 ھىوايەم وو شەكانم بىنە گول و لەسەر گۆرت پشكويىن.

شیریک بہ بہ سستہ یہ کی بہ فوین لہ دایک بوو
 چاوہ تاریکایی شہویکی دہ بیوری گرت
 سہیرکھن

مردن چہ ند بی نہ زاکہ تانہ بہ ربوتہ گیانی سیو
 ئہ بلہ ق بوونی بارانہ

لہ فیانہ تی تابوت و نیشتمان فروشی گور
 کفن ئہ وہ ندہ ی ئہ لقه لہ گوئی مہرگہ
 نیو ئہ وہ ندہ گوئی لہ نزاکانی بہ فر ناگری
 بہ ہہ لم بلین

با فرمیسی گہرم نہ پرتی
 ئیرہ بہ ہہ نہ میکی ساردہ..

پہ نہرہ بکہ نہ وہ

شہ مال ہاتوہ بہ فوین

ہہ ناسہ ہہ لمہ کیشن

با گوناج بار نہ بین بہ رامبہر بہ بوون..

چ ریکہ و تیکی رہشہ

سہرہ تایی فو لہ مییش بوونمان تو مار دہ کا

زمان زنییری فہم بہ سستی

دلّی راپیچی نیو زیندانی ئازاریان کرد
 ئافر

له زه مه نی ته مه نی زوت

که ی ساته وه فتی ئه م سه فهره عه ده مه یه ت بوو؟

* * *

ئییستا له (۱۹۶۷) هوه دیم

سیبهرم ئافاته و

به سه ر پشتی ریگای سی و پینج سالی ئاشوب دا ده رۆم

تا ئه گه مه سنوری ئه وه هه ناسه یه ی

برینی ده روونمی هینایه وه ژان

هه ناسه یه ک فوین ره های کرد،

سنووره کان به فییرایی ده برم

نه وه ک شیعره که م ده ستگیربکه ن و

بیکه نه وه زیندانی رهش بو من

ناویرم به شاعر بلیم به یانیت باش

ناویرم به گول بلیم چۆنی

چونکه

من له تهره في بارانم و
 پۆلى يه كى قوتابفانهى كارپومه
 ئيستا
 كۆلكه ميويكى سووتاوى هه ناو رهش بوو
 له «سه ران» ى هه ورازه وه
 پرپى ميژوويه كى بۆن باروتم راشه ده كا
 تفه نگيش مه كه مه يه و
 گوله حاكمه و كۆمان ده كاته وه بۆ ريپكه يه ك؟
 مه شكه يه كى ئه تك كراوى شه نغه بيڤرى
 نيۆ هه وار يكي سه رپراو
 له به رزايى ته مه نيه وه
 دلى پر له كولى گيڤرانه وه ى كاره ساتى غوربه تيه
 بۆيه به رد هه په ساوه له هه ژمه تان
 ورمو شه و رۆيى پيئوو ستي
 شه وانى پارتيزانى تۆ
 له ئيشاره ى گوڤچانى ده ستي شوانيكه وه زانيم
 كاتييك ئاشناى كردم به ره وه زو ده وه ن و شاخ
 مامه گيان

ميکايه ته کانت لای شورشن و
 نه بهرديه کانت له ئه رشيفی ره وهزو دوه دن و
 له سندوقی شان دا هه لگيراون..
 ئه وه پرسه ی هه لويه ده گه ری و
 داستانه کانی پيشمه رگه
 چوئن بهر پزه وه دانيشتون
 فاتيهه بو گیانت ده فويتن..
 هاژه يه کی مردوی ئه م ساله
 به نيگای تيله چاويکی سه مه ری بنار کاروئن
 چاوه کوته ی گه رانه وه ی روئی ده کا
 ری له له روئن مه گرن
 روئن هه ر ئوئی ده زانی بهر مه و کوی ده فپری
 ئه م روژ شه
 ته قلی نیو غه دريان کردین
 کوته کی ورگ تنگیله کان
 ئاوس بووی کاره ساتی غه در بوو
 هه تا کوړپه يه کی ژه هراوی له م ده فاره به هه شتيه ی تودا دانا
 کی په رزینی شهرمی نورانی شیتی شکاند

ئوانه ی ئیستینباراتی ئه نفال و
 که واسوری بهر له شکری شه مشه مه بوون
 لیم مه گره با له هه موو ئه م زه مه نه توره بوم
 مامه گیان زه مه ن درۆی له گه ل کردین.. ئه و به هره ی تۆی
 نه ویست و باوه شی له فرایه دا...

« ۱۹۶۷ »

له بن دارتوویه کی به ئیمان دا
 له بن دار سیویکی نویتکه را
 له بن هه لوژیه کی نورانی
 سه نه دیکی بی ئاوه زو شه لهر لی دراویان لی دروست کرد
 ئه و سه نه ده ی

له ته مه نی شوپه بیت دا
 مه راقی ده رفواردی قورگی چاره نوس دای
 تا تیزایه تی چاوه کانت بی وره بکات.

* * *

ژیایت
 وه ک ئه و گوله ی
 درک ده وره ی ده داو

به ئازار مه ست بووه
 وه ک ئه و گوله ی درک شوانیه تی
 که چی جوانی تالان ناکری
 ژیان بو تو درکه لان بوو
 توش گولیکی ژیر ده وارو
 بوگه یه کی هه ورار سه فتن هه بوو بو ئاو دیری و
 به فتیک له زبل
 ته وه ره یه ک له سه ر کوت پیکردن
 هه ربو یه ش بوو
 کاتیک مه رگ
 زه نگی کۆچی ئه به دیتی لی دا
 «رواندز»

شه قژن جه سته ی هه ژاند
 «ئاکو» یه تی ته متمان ی ئه سه ف دایگرت
 «خوشناوه تی» تاسانی گرت
 «باله ک» نه می له ئامیز نا
 «بیتوین» زه ماوه ندی نه می کیرا
 یادگار یه کان

ژهنگی قریژی قههریان گرت
 له تهلبنندی زیندانه وه تیکه لیان بوو...
 ئه و روژانه
 قهندیلم به ده م و چاویکی ئالوزه وه ده دی
 کاروخ هه رگیز ئاوا به هوزنه وه نه بینراوه
 هه ندرین هه لسه که وتی له پیره میردی جه رگ سوتاو ده چوو
 ما کۆک ماتی لیوه دیار بوو
 کوره ک فرمیسکی هه لده رشت..

* * *

ئییستا
 له نیو قورگی هاوارم دا
 سه دای گریانی ئه وین دی
 وشه ی فویین له دهرونی پینوسم دا دیته قسه
 فۆم و شیعر
 له جزورت دا کۆری مه جلیسی ده به ستین
 شیعر گهره کیه تی:
 به قهد هه موو میژوو بتنووسمه وه
 به قهد ده ریایه ک بتهؤنمه وه

به قهد گشت دره ننتی به رزت که م
 به قهد گشت شافی قایمت که م
 به قهد فراوانی دلی قوت
 نه لکی میوان دوست که م
 بویه گهر له شیعر گه پریم
 شهن و کهوی رازه کانت ده دست پی ده کا..
 منیش بو شیعر باس ده که م:
 تو له مالی ره شه بادا نه ده نووستی
 له زربانی فه مه کاندرا ترست نه بوو
 ده سنت بالای فاکه ناسی ده گرت و
 مه مکی زهویت به ره نچ ده مشت
 تا له ئاره قهی سویری نیو چاوانت تیرت ده نوارد
 له باوه شی سیبهری به پرووش
 گه مهی فه ویکی کاسبیت له گهل رۇژدا ده دست پی ده کرد،
 تو له سه نگره فهوت ده دؤراندو
 له ئیشکگری شهوانی پر مه ترسی
 قازانچی سهر کهوتتی چالاکیه کانت ده دوریه وه،
 تفه نکت شه تله نه مامی گر بوو

هه تا له یه کهم چه خمانه ی پینجی سی دا

له زمینی بابا گور گور

بوو به دره قتی ئاگری تۆله

تۆ له بیرته؟

هاورچی و ئاشناکانی ژیاقت

عاشقی ووته شیرینه کانت

له شه و کۆرو روژانه دا

نوقلی شیرینی پر سوودت له سهر سفره ی میشکی ئه واندا داده نا،

«شبنغ ئیسماعیل»

له نیو گۆری غه ربیبت دا ئاگات لییه؟

«سهران» گوندی یادگاری و رازه کانت

لایه لایه ی فه می ده لی:

زه مانه گولیکی دامی لیی ساندم

بوئم پیوه نه کرد لیی هه ل پساندم»

تۆ گویت لییه؟

«گهره وان» ی گوندی باوهر

به ژواره وه گۆرانچی ده چری:

«ئهو گوله ی مه شهوری گشت عالم بوو کوا یادی به فییر»

«ئاكۆيان» ده ستي له پرچی نۆی ناوه
 ئه وه ده زانی له دۆل ئاكو كورپك روپی
 كه شكۆلی فه مه كانی نه ته وه یی كر دپوهه شان
 له «فه قیان»

له هیلانه ی دوستی نۆشه ویستی تۆدا
 مه جلیسه كان فرمیسیکیان لی ده پووری و
 مه یف ملوانکه ی قسه یانه
 سه رت له «بنمیرده» مه بره
 تۆ له بیرته؟
 گوژیرو میوژیان بو دینای
 تا زیده تر له شیرینی قسه کانت پیژ وه رگرن..
 هه موو گوندی

هه موو ریگایه کی به وه فا
 گشت کانیاو یکی به ئه مه ک
 گشت دار به رووی سیبه ر هه لال
 گشت تفه نگیکی شو ر شگیژ
 گشت سه نگره یکی نۆراگر
 گهر بو یه کبار

ره وتی کاروانی توی دیبی
 بۆته په رتوکیکی قه شه ننگ
 له دلی دا، میژوی تویان هه لگرتووه.
 ئیستا

له دامینی یاده وه ری و سۆزداریت
 دهستم له سه ر شانی میلاقه یه کی غه مگینه و
 چاوم له فرمیسکی سه ر روومه تی سیوه که
 فه یالیشم له زمانی شیعره وه ده لی:
 بگه ریوه

نه بادا سه سه ر په رچه می توی هه شار بدات
 تاریک و روونی به یانیش ده تناسی
 گوژیرو هه لوژی می «مه له کان» مانیان گرتووه
 یادگاریه کانت له «بله» هاتونه ته ده رو
 ده یانه وی له م مه مله که ته کۆچ بکه ن
 بگه ریوه

جریوه ی بولبولی به یان ده تناسی
 سه نگره غه ری بی توی لیوه دیاره
 کوستان رهنگی هه تیویکی رهنگ زه رده

بگهړيوه

منالی جاتتا له شانی بهر مه کتېب ده تناسن
 رمه زى قه ندیل و بناری کاروځ و لوتکه هاورپتن
 ریش سپی دامین مزگه و ته کانیش

خوشیان ده ویی

بگهړيوه

هاوسه نگرانی نیشتمان
 دلیان گوشراوه بهو کډپه ت
 بهو ئیواریه نه مناکه مه گره جی
 له م زه مه نه
 مردن قوناعی کاروانی تو نه بوو...!

عه قل کوپړیک قسه مان بو ده کات

۲۰۱۳

ملتان ده په پریتم
مامزیک له نامیزی نیرییه کدا
به هه شت بقلقینن
من له وه ته ی هه م
ئو پیاوانه ی به زیان له ژوری نوستن و
بوئی عه ترو سه یرکردنی گوله
ده یان بوو فزیتم..
من هه مووتان
له مه یدانی به نگدا ده بینمه وه

چاوم كهس نايينيت
 كه له شي ئافره تيبك بهروتي ده بينم
 دنيا ئه نه مه ناو گو می فوین
 كچيك بينم له پارچه كاغەز يكدرا
 كورپك موتور بهی فوشه ويستی بكات...
 كهس له سه درؤ ناکوژم
 چونكه مهيدانی بهنگ به درؤ نه ييت پيم گهرم ناييت
 ئه و روژانهی دلم توند ده ييت
 نامه وييت گهر دنی ژن و مه مکی کچ و چاوی نیری کورو
 پياويکی عاشق بينم
 نامه وييت ده ریا بدويتم، به لکو ده مه وييت سييه شوق شوق بکه م
 ورگی ژيان هه لدرم.. ئه وهی ئازادی ده وييت له فوييتی فويدا
 شه لالی بکه م
 ده مه وييت له گهر دنی هه موو ژنيکی گهر دن بهرز بده م...
 كه دلم توند ده ييت
 تا فوین نه بينم ناکريته وه
 تا مه مکی کچيك نه بزم ناکريته وه
 تا ليوي کورپك شوق نه که م له سه ر ئه وهی ما پيکی له ليوي

دؤست کردووه
 دلّم ئارام ناييت.
 دہزانم کہ شہر نہما
 باقپہ گہ شہ دہکات،
 بالندہکان بہ سہر پشتی دہریاوه سہمفونیاى شہ پؤل دہ چرن و
 جریوہ دہ نیرن بو ئو کورو کپانہی
 لہکەنار دہریا دہست لہملان دہبن و قریوہ لہگہل جریوہ دہگورنہوہ...
 منی عہقل کویر
 بہ جریوہی بالندہو بہ قریوہی گہنبہ عاشقہکان بیزار دہبم
 ہز دہکەم مہرگی فؤم بیبم
 بہ لام کتیبیک نہ بینم باس لہ ئازادی و فؤشہ ویستی بکات..
 منی عہقل کویر
 رؤژنامہ و کتیب و بلاوکر اوہی دنیا دہ فویت مہوہ کہ لہ لایہن
 دہ سہ لاتہ کانہوہ دہردہ چیت...
 من بہ بی دہ سہ لات فؤم بہ تاقانہ دہزانم لہ ژیاندا
 من بہ بی دہ سہ لات چہ پلہم پی لی ناریت
 ژیان چہ پلہ یہ کہ بہ یہک دہست لی ناری...
 گوئیگرن ..فہ لکینہ ..

من رقم زور خوش دهویت
 هز دهکهه دلتان پر بیت لهرق
 مالتان پر بی لهرق
 قوتابفانهو فویدنگاو بافچهی ساوایاتان پر بی لهرق
 ئیوارهو بهیانیتان پر بی لهرق
 خزمایه تی و عزبایه تی و عه شیره ته کاتان پر بی لهرق
 من هز دهکهه هر یه کیک له ئیوه
 هه موو ژیانامه ی من له بهر بکات
 هز دهکهه هه موتان راپه رین له دژی نازادی بکهن
 چونکه فه زمانه وایتان دهکهه و نازادیتان بو ده کوژم
 نه لکینه گوئیگرن...
 من هز دهکهه تهفته ی شانوو شاشه ی سینه ماو بهرنامه ی
 ته له فزیون و
 هه واله کانی رادیوو کوچی روشنیبیریتان.
 رقیان تیدا سهوز بیت ومالیان تیدا برویت و
 هه موتان فیژبن ناسان فراچی بکهن و زه حمت چاکی بکه نه وه...
 نه وه ی منی بویت
 ناتوانیت شوشه و نایته ی خوش بویت...

ناتوانیٔ له هیچ پارکیڅدا دانیشیٔ و
 دهست له ملی کهس بکات و به کهس بلې نۆشم ده ویی...
 ناتوانیٔ رۆمانیک بنوسیٔ و
 شانویهک بینیٔ و چیرۆکیک بنویٔته وه و شیعیٔک له بهر بکات...
 ئه وهی منی بؤت
 ده بیٔ هه موو رۆژی چاومرپی نه خشه یه کی تازه ی جهنگ و
 پۆلی شه هیدو کوزراوی دیکه و پۆلی پرسه ی دیکه بکات..
 نه لکینه گوئیگرن
 ئه وهی به قسه م ده کات ..
 با بروات هه رچی زانکویه پری بکات له جهنگ
 هه رچی کوروکچیکی نۆشه ویسته له یه کیان بکات و دلیان ورد ورد بکات
 هه رچی جوانی هه یه گالته ی پی بکات و
 بیکات به سه مه ره ی ناو شار...
 هه رچی مامۆستاو دکتۆری دل پر میهره بان ی و ژیان دۆستی هه یه
 نانیا ن بپرٔت و ده ریا ن که ن و هۆی هایان بو بکه ن...
 هه رچی مه عبه دو هه رچی فه رمووده و هه رچی مه زه بیٔک
 و فه لسه فه و فکریٔک
 که نه رمونیا ن و مروّف دۆستن...

ته فروتونايان بکهن و
 له شويښي ټوان په يکه ریکی شه رانگيزی من دروست بکهن.
 ټوهی له گهل منه
 ده پيت ويته کهم له ناو مال کهی و ټه لېومه کهی و ټويته کهی دا
 هه لېواسيت..
 هرچی کاتيک له مپه ریک له بهرام بهر هه زه کانيدا دروست بوو
 من بکاته شمشيرو له ملیان بدات..
 من بکهنه رييازو بکهنه ټه وين و بکهنه ټيان
 بو ټوهی هه لک له ټيان را بکات و مردنی ټوشويټ
 هو هه لکينه گوييگرن
 من رقم له ديالوگ و ره ټنه و هه موو چاکسازيه ک هه يه
 من رقم له شارنده وی هه موو شته کانی ناو ټيوه و هی ټوم هه يه
 من رقم له پرسيار کرده
 من ټوله و ټوقاندن و جه نغم گه ره که
 ټاماده م وه لامي پرسياره کانی جه ننگتان بده مه وه
 من ژوری بچوک و مالی پر ټاژاوه و ولایي پر دروو
 حکومه تی پر دزی و بهر پرسى ټائين و عه شيره تی ټويټر ټيم ټوش ده ويټ..
 چونکه ټه وانه له وه تهی من هه م دوستی نریکی من بوونه..

له زۆر قۆناعی گرنگدا له میژودا هاوپه یمانم بوونه..
 من و بهنگ و فیانه ت و درۆو بوقتان
 هاوپه یمانی ستراتیژین
 من وهه موو ئه وانهی تۆ له یان فۆشده ویت
 ناچینه زه ماوه ندی له دایک بوونی هر میلیه تیک
 که تازه به تازه ئه لقه یان له گه ل ئازادی گۆریوه ته وه.

ګول ليره بوو

۲۰۱۴

«دین بون به دمه می بافه وه ده کهن
 نه بادا ګوتیټی: ګول ليره بوو...!»^(۱)
 دین فلوو ته کان که له پچه ده کهن
 نه بادا قزی ګورانیه کی داهیتابی
 له ګه ل په رچه می شیعریک له سه ما بی.
 دین ولیره ده میټنه وه...
 بازګه بو پشکنینی جریوه داده نین
 سه نګر له بهرام بهر ماچ لی ده دهن
 بلوبه رگی دیوانیک ده سوو تینن

(۱) دیره شیعریکی محمدی شاملویه که ده لې: دین بون به دمه متوه ده کهن، نه بادا ګوتیټی خواسم

دہرگاگان بو مردن دہفہ نہ وہ سہرپشت.
 دین و بوئی جہ ہہ نہ میان لی دی
 دہ میان وہک ناگر داگیر ساوہ
 گر بہ کونہ لو تہ کانیا نہ وہ فوارہ ی بہ ستو وہ
 ژیان لہ چاویاندا
 ہیندہ ی دہ نکہ تہ سببیک کی پھوکہ..
 دین و مرار زیانہ نہ گہر پتہ وہ
 تا قاقایہ ک ماوہ بہ ننگن
 تا مالیک ماوہ راموسانی تیدا بی بکوژن...
 تا چرایہ ک بہ نیو تاریکیدا بروات نہ وہ ستن...
 ہاتوون ژیان بسوتینن
 سہری دنیا بیپنہ وہ
 وہ ی لہ غہریبی ئہم نیشتمانہ
 کہ گول روئی... سیبہرو بہ ہارو باران فویان
 کرد بہ گمہ یہ کی فنکاو .
 کہ گول لیڑہ بوو
 ئہ وانہ بہ بوئی جوانی دہ مردن
 شہ مشہمہ کویرہ کانی ئہم زہمہ نہ

چاوی به یانی ده گرن پیش ئه وهی روناکی بیینیٔ
 پیش ئه وهی خۆر به یانی باش بکات
 هه میشه له پی ده ستیان ره شه
 به یانیان له گه له هه موو تیشکه کانی خۆر شه ره ده که ن
 به لاه گول ناهیلگی سه رکه ون
 ژیان که له پیچه بکه ن
 نه هیلن خۆر هه لیٔت...
 مادام هه موو به یانیه ک خۆر هه لدیٔ
 مانای وایه هه ر روناکی ده بیاته وه.
 به یانیان ئاگر له سه ر پشتی چۆله که ده که نه وه
 به نه به ره بوونه وهی گول بیزار ده بن
 هه ز ناکه ن گول سه ری له ناو خۆیدا ده ریٔت..
 ده یانه ویٔ جو انیه کان بشارنه وه
 وه لی خۆر له هه لاتن دو اناکه ویٔ
 ژیان له زه مه نی ئه واندا ناوه ستی
 خۆر دیٔ و بۆن به ده می گوله وه ده کات
 بانچه روناکی له ئامیز ده گری
 ئه وین ماچ ده خواته وه

عاشقه کان روژیکي نوئی ده رونه وه سهر کار
 ژيان گورانی ده لئی
 ئیتر بو له مردن بترسین!.

له م ولاته
 ژيان بیگابینگی پی ده کری
 روژ نیه ژيان له په نایه که وه
 ئاگر نه گرنه ده موچاوی
 روژ نیه دروویه ک به ناوی ژيانه وه نه نوسن
 روژنامه کان پرن له و درویمانیه به ناوی ژيانه وه
 ده نوسرین...
 روژ نیه ژيان نه فه نه زبل دانه وه
 ئافر به هاتنی گول ژيان ده پیشکوی.

که گول لیږه بوو
 ژيان غونچه یه کی بزۆز بوو
 به یانیا ن له گه ل چاوکردنه وه ی سپیده
 به بوئی گول ده پیشکوت

کهس له نه مه کانی ژيان ناگات
 لیږه جگه له گوله پاکیزه کان
 که سیتړ له غه ریبه کانی ژيان ناگات
 هه موان پیکه وه برین ده که نه دلی ژيانه وه
 گول دهره قه تی نه هه موو هه لومرینه نایه ت
 گول بهر گه ی نه هه موو پایزه ناگری
 خودایه
 هیزی نه وه م پی به نشه گول و پایز بکه م به دوست
 خودایه
 وره م بده یه
 دهستی گول بگرم و پرؤم له دهرگای مالی پایز بده م
 جور نه ت بکه م
 گهر بو جاریکیش بولایه من پایز نه بهر بکه مه وه
 نافر من دهرانم چوون دهست له پایز بده م
 که پایزم هه لسان
 ناهیلیم له گول توره بی
 ناهیلیم به سهر گوله وه بقیژی تی و
 هاوار بکات..

ناهیلم ده ست له گول بدات تاسویندی نه ده م
 ناهیلم له گه ل هپچ دره قتیك شه ر بکات
 فودایه

ریگام پی نیشانیده

بو چاریك، ته نها یه ك چار من پایز فه بهر بکه مه وه...

که گول لییره بوو پایز جواتتر بوو

که گول لییره بوو پایز هیئنده درنده نه بوو

فودایه ئازام بکه

گول له گه ل پایز داروه ت بکه م

به یه که وه ژیان بفه مه به رده میان

به یه که وه ته نها ویته یه کیان بگرم.

فودایه

له م ولاته ته نها هر من دوزانم بوئی پایز بکه م

بوئی راسته قینه ی پایز له روئی من دایه

له ژوانه نه یئیه کانی من دایه

بوئی پایز

بوئی هه میشه یی ئه وینمه...

له م ولاته

ئوین رومانیکه له بهردهم ده رگای پایزدا کوّتای دئی

پایز سه ری هه موو رومانیکی ئیره ده پیپیتته وه...

که گول لییره بوو

پایز رو مانه کانی هه لده گرت

وشه کان و دیره کانی وه کو که لاولقی دره فته کان

نه ده فسته سه مای هه لوه رین

که گول لییره بوو

هیشتا پایز هیئده نه نویتده وار نه بوو.

که گول لییره بوو... بۆمبه کان ئه بله ق ده بوون

ده نگیان ده نوسا...!!!

به قریوهی منداله کان پارچه پارچه ده بوون..

نه یانده ویژا بهر ببنه وه ..

هه زیان نه ده کرد به روکی ئیره بگرن.

واز بینن

ده ست له نیشتمانی غه ربیان مه دن

گول ده یه ویّت سه ر بقاته سه ر شانی ژیان..

به هیمنی نه ون به ئازا دیه وه بینیت.

سوار پىكم بە سەر ھەناسەكانى خۆمەو

بە تابوتەكان بلىن
 بە پىوھ بوەستن
 مردن بىرەدا تىئە پەرى،
 بە لىوھەكان بلىن
 بە بى چرپە ببولین
 پەيامى دارئە بەزى
 سەدوھەشتا دوو ھەزار ھەرفە،
 بە منەكان بلىن
 با لە فۆكوشتنى فۆيان ببنەو
 کاتمىر نىوھى شەوى ژيانە
 بۆ مردن شۆر دەبىنەو،

بہ قہرہ جہ کان وئاوارہ کان بلین

چرکہ ہہ ناسہ یہ کمان

لہ گہل ئہ نفالہ کان فہرقہ وہ س!

ہہ موو شہوئی رومی ئہ ستیرہ و پؤلہ کہ سپیہ کانی ناو بہ ہشت دیتہ وہ

دہست لہ گہر دنی ئہ ستونده گی یادہ وہ ریمان دہ گرن و

تیر تیر روحمان ئہ لیسنہ وہ

تہمہ نیان پرہ لہ چرکہ نویتاویہ کانی دہسہ لات و

بہ فرہ ئہ تکرارہ کانی دہستی ئہ نفالہ

پرہ لہ حکایہ تی دہسہ لات و کوژانہ وہی رووناکیہ کان

بوہ گوی گرتن لہ ئہ ستیرہ کان

باشترین وہ فای ئیمہ یہ بو ژیان و بو رونکی

* * *

لیرہ

دہسہ لات ئاشیکہ و بہ فوین دہ گہری

سہرچوپی یہ کہ بہ دہست کوشتنہ وہ یہ

پہر توکیکہ

روژ نیہ ئہ تک نہ کری،

پوٹن ہستی کوڑراوم بو زہمن بگیڑمہومو پیلی بلیم
بمانگیڑمہ وہ بو نہ بوون

چونکہ یہ کہم تاوان له بوونی مندا بوٹو دہ گہر پتہ وہ
یہ کہم شکایہ ت بیکہم له تو یہ و

دواہہ مین گلہ یشیم له تو وہ کوٹایی دی ..

من گہریدہ یہ کی بی تویشووم بہ دوا ی چارہ نووسم و
بہ دم چاومروانی ہہ تاومہ رق بوومہ تہ وہ

بہ دیار پہنچہ رہ یہ کی شہر منہ وہ بومہ تہ پہیکہر،

له تاسوقی بینینہ وہ ی

کہ مانچہ یہ کی شکاوی ژیر باران و

نوٹہ بیماوہ کان له باقلی ٹہفسہریکی رہشدا

پرکہ بہ پرکہ کہلہ کہ دہ کہم ...

ٹای

له تاوانی فنکاندن مؤسیقاو کویرکردنی شمشال

وہ ی

له بیکہسی روناکی ولہ ژہ ہراوی کردنی کانیاو

ٹاخ له من

منی کوشتہ ی دووری ٹہوو، ٹہوی ٹہنفا لی دوور له من

منی گہریدہ و منی چاوہ پروان بۆ ھہمیشہ
 ئانغ له من
 کہ سواریکم به سہر ھہناسہکانی ئۆمہوہ
 دلۆپیکم رژاومہتہ دہریاہہکی لیفن
 جہستہیہکم
 رۆژ نیہ سہنگہریکم پچی لی نہدہن و
 ژہم نیہ ئایدۆلۆژیایہکم بۆ دانہنیئن
 من بہیہک پہنبہ
 چہند جۆریکی ئیمزا لی دان ئہزانم
 بہیہک زمان
 فیتری چہندان جۆرہ قسہکردنی جیاواز کراروم
 قسہی ناو ھہلۆہرین وقسہی ناو ئہنقال و
 قیژہی ناو رۆج دہرچونی گیانی کچیک
 کہلہسہر فۆشہویستی تیرۆر کر، بہ باشی ئہزانم!
 من رہنگم داہش کردوہ ...
 بہیانی رہنگیکم ھہیہ پرہ له موعات
 نیوہرۆ رہنگیکم ھہیہ پرہ له برسبیہتی
 ئیوارہ رہنگیکم ھہیہ پرہ له تہنیایی

شہوانہ رهنگيکم هه يه پره له چه پاندن
 منيکيشم هه يه پر له دروو
 تو به کم هه يه پر له بوقتان و
 ئه ويکم هه يه فيريان کردوه بهس بنوشتيته وه
 ئه وان يکم هه يه له پنينه وه ي سامان و
 پشت گوي فستنه وه ي هه مووان .

* * *

ليره

دهسه لات

ته مهن دهقوا و

بالاي بهغوين زرافا دهبي،

روژ دهکروژي و شهو دهکات به بهژن،

گويم لي بگرن

حکايه تي زوقم له قورگي شيعرمه وه ئه لي :

ئهو روژه ي که يه کهم زهنگي دوراندني مروثايه تي لي دا ؟

ئهو روژه بوو

که يه کهم هه ناسه ي مناليكي هه له به وه ستا

که يه کهم مروثي کورد به بي تاوان زينده به پال کرا

کہ یہ کہم ژنی کورد
 مہمکی پربوو له کیمیاو به قورگی میژوویدا کرد.

* * *

میژووم

جامیکی پرہو فویتی لی ئه پژی

تہمہنم گۆزہ یه کی پرہو

کارہ ساتی لی هہ لده قولی

ئہم شیعره شم

تنۆکیکی وشہ یه و

له نیو چهوانی ئه نفالہ وه ئه تکی .

* * *

کہ گولہ فہو لی کہوتوہکانی ناو لم

له بیابانہ کانہ وه دین و

ژی کہمانی روجم دہ ژہنن

روجم دہ بیته ئاوارو

قورگم پر دہ بی له گۆرانی و

سییہ رم بہ دہم رہ شہبہ له کہ وه

پی کہ نینہ بیماوهکانی ناو کہ لاوه رونواوهکان

تہ کاتوہ بہ سسر لیوی تہ ستیرہ لیک دابر اوہ کانی
 تہ و بہری کانی و تہ و بہر چہم و تہ و بہر شہ قام
 گوئی بؤ سرودہ تہ نہا کانی بیابان بگرن و
 لہ ٹاوازی ہلہ لہ رینی گہ و ہرہ کان ورد بینہ وہ
 چونکہ

خودا نامانوریٹ گہر بیابان لہ یاد کہین
 تہ رمی تہ ستیرہ کوڑاوہ کان نہ ہیئینہ وہ بؤ فاکہی بہ فر
 تہ و تا تہ ستیرہ کان دواہی درہ و شانہ وہ
 لہ بہ ژانہی گہرانہ وہی عہ شق و ہک نوقلانہ
 سرودہ کان دابہ شہ دہ کہن
 لہ ہیلانہی پؤلہ کہ یہ کی فنکاوی ہلہ بہ بیان پیچا وہ و
 ہہ مومان پیر دہ کہن لہ سرود
 پؤلہ کہ کان بالیان لہ سرود لی رواہ و
 بہ سسر غہر بییماندا تہ نیشنہ وہ و
 پیمان تہ لیئ :

ہانی سرودیکی سپی
 نوری لی دہ پوری و
 فریشتہ کان دہ پیرن ..

ئاوازه که ی گۆرستانی پراکان^(۲) ه و
 کانیاوه کان به کۆرس
 بو قیستقالی ئاوه دانی ئه یلینه وه .
 هانی سرودیکی سهوز
 له به هاری هه له بیه ئه چی و
 گهش .. گهش به رووی ژياندا ئه تریقیته وه
 جوان .. جوان سروشتی له ئامیز گرتوو وه
 قزی شه مال شانه ئه کات
 ئه م سروده بوو
 سپیده ی موتوربه ی شه مال کرد .
 هانی سرودیکی سور
 سه دو هه شتاو دوو هه زار دلۆپه نویتی پیوه یه وه
 سه دو هه شتاو دوو هه زار کۆرس ئه یلینه وه
 سه دو هه شتاو دوو هه زار دهنگ
 پر به قورگی مرؤفایه تی ئه یپرن
 وه لی مه خابن

(۲) ناوی قهسیده ی شیرکو بیکیسی شاعیره .

ہیشتا نیوہی مرؤقایہ تی نہ گوئیان لی یہ
 ہہشہ نازانی من سرودیکی سورم و
 مالم له چؤلترین بیابانہ .

ہانی سرودیکی زہرد

وہک رہنگی ژنیکی ئہنفال

پیش ئہوہی زیندہ بہ چال بکری و

کۆرپہی نیو باوہشی له جگہری بکہنہوہ

وہک رہنگی کہشیدہی حاجیہک

کہلہگہل قورٹائیگدا پیکہوہ سویتیران .. پیکہوہ فنکیتران .. پیکہوہ ئہنفال کران !.

ہانی سرودیکی باران

کہ پریہ تی له چوار ہزار کانی وشککراو

چوار و مرزی ہلہوہریوو

کہ پریہ تی له چوار ہزار قبیلہی عشق

چوار ہزار لادیی پر و ہنہوشہ

پریہ تی له بارینی سہدوہہشتاودوو ہزار گولہگہنم

کہ پریہ تی له چوار پاریزگای توورہ له یہک!

ہانی سرودیکی پہمہیی

وہک زہردہفہنہی منالیکی ئہنفال

پيش ئوهى
 دهى پر بيت له پوستان و
 چاوى پر بى له قول
 هانى سرودىكى په مەيى
 تىكه ل به پاكى
 نه نهى سهرى ژنيكى كورد و
 سهرى كانياوىكى پر له ژوان و
 دره قتيكى پر بيره وهى
 كه ته مەنى پهرتوكيى گه وره يه له سيپه ر به فشينه وه
 بو يادگارى كوروكچه عاشقه كانى وولات .
 هانى سرودىكى ئه ر فه وانى
 منى تىدايه بهر له توانه وه
 لادى كه مى تىدايه كه دهى ناوه ته گوناي به فر
 ماپيى تىدايه به سه ر گه نبىگى عاشقه وه كوژراوه
 بانچه يه كى سوتاوى تىدايه
 ئه و كاتهى پوستانه كان په ر ژينه كه يان شكاند
 له مه ژمه تان
 به ده كه شقارته يه كى نيو پاروگه ره شه كه ي پوره نه بى

ناگری لہجہ سستی بہردا ..
 ہانی سرودیکی فولہ میثی
 ژمارہی ہممو نویژہ سہر پر اوہ کانی
 باپیہرہ ئہ نفال کر اوہ کہ می تیداریہ
 دہ نکہ تہ سببہ کانی دہستی تیداریہ
 ئہو سرودہ پیروکی فولہ میثی
 سہ دو ہہ شتاو دوو ہہ زار نویژی سپی
 کوژانہ وہی پینج ہہ زار ئہ ستیرہی روناک و
 ئہ تک کردنی ہہ زارو چوار سہ دسال موسولمان بونی کوردہ
 ہانی سرودیکی نیشتمانی
 ئہو نیشتمانیہی نویٹی لی ئہ تکی و
 جہ سستی وردو فاشہ بہ برین
 ئہو نیشتمانیہی گولی رواند و
 کہچی درکی دووریہ وہ
 ئہو نیشتمانیہی بو تہ جہ نازہ یہک و
 شوئیکی نہ ماوہ لی بنیژن

* * *

ئیتر پوله که کان
 غه ربییمان بی ئه هیلن،
 بوژیږ بالی له فریشته رواوی نویژه سپی یه کانی ناو لم و
 ئه ستیره هه لوه ریوه کان ئه گه ریته وه
 چونکه ئه زانن
 گه ربییمه ش فهرشی روحیان بو رانه فین
 خودا به فریشته کانی گوتوه :
 که هاتنه وه
 هر له یه که م ده روازی به هه شت
 باله کانیان بو رابهن
 چاوه کانیان پر که ن له پرشنگی به هه شت و
 به نور دایانپوشن
 سه ریان بفه نه سه رکوشی ئه وینتان و
 به بوئی سیوه کاتتان زامه کانیان ساریږ که نه وه و
 بهیلن بو ئه بهد له مالی مندا ئاسوده بن .